Europarlament odbacio nadnacionalne liste, smanjen broj zastupnika

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Četvrtak, 08 Veljača 2018 07:49
Objavljeno: Četvrtak, 08 Veljača 2018 07:49

Zastupnici Europskog parlamenta u srijedu su na plenarnoj sjednici glasali za smanjenje broja zastupnika nakon Brexita sa sadašnjih 751 na 705 i preraspodjelu zastupničkih mjesta po kojoj Hrvatska dobija još jednog zastupnika.

Europarlamentarci su i potvrdili zadržavanje sustava "spitzenkandidata", a odbacili su prijedlog uvođenja transnacionalnih izbornih lista.

Prema usvojenom prijedlogu, nakon izlaska Velike Britanije iz EU-a, od 73 sdašnjih britanskih mjesta 27 bi se dodijelilo uglavnom "podzastupljenim" članicama, među kojima je i Hrvatska, a 46 preostalih mjesta bila bi "rezerva" za buduća proširenja Unije kako bi se očuvalo "no-loss" načelo, tj. zajamčilo da članice prilikom novog kruga proširenja ne bi izgubile određeni broj mjesta.

Za izvješće Odbora za ustavna pitanja o novom sastavu EP-a pred europske izbore 2019, izvjestitelja Danute Marie Hubner (EPP) i Pedra Silve Pereira (S&D), glasalo je 400 zastupnika, protiv je bilo 183, a 96 je bilo suzdržano.

Zastupnici su iz zakonskog prijedloga ipak izbacili dio koji se odnosio na paneuropske liste, što bi kandidatima za eurozastupnike omogućilo sudjelovanje u izbornoj utrci u više zemalja EU-a. Tu ideju inače vrlo čvrsto podupire francuski predsjednik Emmanuel Macron koji bi i na taj način želio reformirati Europu.

Zastupnici su tijekom rasprave o tzv. "transnacionalnim" listima vodili vrlo gorljive rasprave, od argumenata da bi to bila "nadopuna demokratskom procesu" i da je upravo to karika koja nedostaje do optužbi da se radi o nasilnom pokušaju federalizacije Europske unije i umjetnom stvaranju "europskog demosa", a čula se i optužba za pokušaj stvaranja "ustavnog Frankensteina".

Kako je izglasano, Hrvatska će umjesto 11 imati 12 zastupnika, kao i 2013. kada se pridružila Uniji. Po jedno više zastupničko mjesto imat će i Danska, Estonija, Austrija, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Finska i Švedska. Irska će dobiti dva mjesta više, a Italija i Nizozemska tri zastupnička mjesta.

Francuska i Španjolska bit će "bogatije" za pet mjesta u Europskom parlamentu.

"Predložli smo manji parlament te smo ograničili broj britanskih mjesta koja će biti dodijeljena mahom podzastupljenim članicama na 27", kazala je izvjestiteljica Hubner.

"Ovo je jedan specifičan postupak koji u konačnici ide na Europsko vijeće koje o njemu mora donijeti jednoglasnu odluku te se vraća u Parlament na novo glasanje", pojasnila je Hubner na konferenciji za novinare nakon glasanja.

Dodala je da Parlament očekuje održavanje europskih izbora između 23. i 26. svibnja 2019., istaknuvši da su pri izradi prijedloga uzeli u obzir i moguće kašnjenje izlaska Velike Britanije iz EU-a najavljeno za 29. ožujka iste godine.

"Izradili smo 'Brexit-proof' prijedlog ", rekla je Hubner.

Phoca PDF

Izvjestitelj Pereira je izrazio zadovoljstvo što je prijedlog usvojen jasnom većinom i izrazio očekivanje da će proći u Vijeću.

"Odlučili smo se dodijeliti ograničeni broj od 73 upražnjena britanska mjesta jer na taj ćemo način imati više manevarskog prostora u sljedećem krugu proširenja i očuvat ćemo 'no-loss' načelo", kazao je Pereira.

Zastupnica Dubravka Šuica (HDZ/EPP) je na raspravi kazala je da je dobro nakon Brexita, s manje građana, imati i manje zastupnika, izrazivši zadovoljstvo što se Hrvatska vraća na 12 zastupnika.
Kako je cijela rasprava otišla u smjeru "transnacionalnih" lista, kazala je da koncept smatra "dobrim", ali da u ovom trenutku nismo "ni politički, ni financijski ni organizacijski na to spremni".

"Bila bih odmah za ovaj koncept kada bi sve zemlje bile u eurozoni i Schengenu. Budući nije tako, smatram da treba pričekati da svi dobijemo ista prava i postanemo transnacionalno prepoznatljivi da bismo se i mi mogli kandidirati kao i oni iz velikih zemalja", kazala je Šuica.

Zastupnici su također glasali i o načinu odabira sljedećeg predsjednika Europske komisije i s 457 glasova "za", 200 "protiv" i 20 "suzdržanih" odabrali sistem "vodećeg kandidata" (Spitzenkandidaten).

To znači da bi se čelni čovjek EK-a na izborima 2019. trebao izabrati između vodećih kandidata političkih grupacija. Zastupnici će odbiti kandidate za nasljednika Jean-Claudea Junckera koje predlože zemlje članice.
Europske političke stranke će stoga imenovati članove Komisije kao vodeće kandidate za funkciju predsjednika Komisije.

"Uoči europskih izbora 2014. sve veće europske političke stranke prihvatile su postupak odabira vodećih kandidata navodeći ime svojeg kandidata za predsjednika Komisije, i taj postupak nećemo ukinuti", poručili su zastupnici.

Zastupnici podsjećaju da postupak odabira vodećih kandidata odražava međuinstitucijsku ravnotežu između Parlamenta i Europskog vijeća, te naglašavaju da je ovaj daljnji korak u jačanju parlamentarne dimenzije Unije načelo koje se ne može ukinuti.

Tijekom žučne rasprave o transnacionalnim listama, zastupnici mahom iz redova socijalista i liberala su bili mišljenja da bi to značio "jedan proboj za Europu i početak formiranja europskog naroda".

"Glas za te liste bio bi za jedan duh europskog integracionizma", kazao je Maite Ruiz iz redova liberala (ALDE).

"Danas smo izgubili bitku za transnacionalne liste, ali nismo izgubili rat. Nastavljamo borbu za pravu europsku demokraciju", kazao je vođa liberala Guy Verhofstadt, veliki zagovornik federalizma. Prethodno je na raspravi kazao da bi transnacionalne liste mogle postati "rasadnik stvaranja europskog demosa" i da se ta povijesna "šansa ne smije propustiti".

Phoca PDF

S druge strane, konzervativci smatraju da je to loša zamisao i da se radi o "ideji dogmatskog federalizma" koja će dodatno udaljiti građane od EU-a kao "elitističke, centralističke, nedomokratske" tvorevine.

"Zar niste izvukli pouku iz Brexita", kazao je Georg Mayer iz Europe nacija i sloboda (ENF), dok je Paulo Rangel (EPP) ustvrdio da takvo što "ne postoji niti u jednoj federalnoj državi".

"Transnacionalne liste neće generirati nadnacionalnost. Radi se o projektu od vrha prema dnu. Radi se o dobijanju ovlasti bez odgovornosti", kazao je Gyorgy Schopflin (EPP).

Markus Pieper (EPP) je kazao da se neprestano udaljujemo od građana te da bi transnacionalne liste bile mete radikala s krajnje ljevice i desnice.

Izvjestitelji Hubner i Pereira su na konferenciji za novinare kazali da daleko od toga da je rasprava o transnacionalnim listama gotova, ali da je to stvar i izbornog zakona.

(Hina)

Phoca PDF